

Kassandra ry

TOIMINTAKERTOMUS 2008

**Kassandra ry, Museokatu 34, 00100 Helsinki,
puh. 684 1420, faksi 6841 4210,
kassandra@kassandra.fi, www.kassandra.fi**

J OHDANTO

Kertomusvuonna Cassandra ry jatkoi taidetyötä yli kulttuurirajojen. Suurin ponnistus ja saavutus oli yhteistyössä Aleksanterin teatterin, Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksen ja Linnateatterin kanssa tuotettu teatteriesitys *Zambezi*. Kaikessa toiminnassaan Cassandra saattoi yhteen eritaustaisia taiteilijoita ja ihmisiä. Cassandra tarjosi taidetyöpajoja lapsille, koululaisille, tytöille ja naisille ja toi näkyviin Suomessa läsnä olevia kulttuureita sekä Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla että kauempanakin.

Yhteiskunnan nopea muutosprosessi ja siihen havahtuminen kasvatti kiinnostusta kulttuurien välistä kanssakäymistä kohtaan ja osoitti vääjäämättömästi Kassandran taidetoiminnan tarpeellisuuden. *Zambezin* esitys sai loistavan vastaanoton, herätti laajaa kiinnostusta ja nosti välillisesti Kassandran arvostusta. Taideohjelmien sekä koulutuspakettien menekki lisääntyi ja sekä koululaisten että päiväkotien taidetyöpajojen kysyntä ylitti tarjonnan.

Suurimmat ongelmat olivat taloudellisia. Varsinkin Helsingin kaupungin avustus oli toiminnan laajuuteen nähden riittämätön. Pitkän tähtäimen suunnittelu ja henkilöstöpolitiikan hoito olivat vaikeita. Tilanteen ja tavoitteiden selkiyttämiseksi laadittiin loppuvuodesta Kassandran pitkätähäimen strategia ja käytiin neuvotteluja lukuisien eri tahojen kanssa. Neuvotteluissa Helsingin kaupungin opetus- ja sosiaaliviraston kanssa päästiin suullisiin sopimuksiin ja tilanne Helsingin kulttuuriasiakseksen kanssa eteni, vaikka jäi auki. Vantaan ja Espoon kaupunkien kanssa päästiin vasta keskusteluyhteyteen.

Kassandran tavoitteena on toiminnan vakinaistaminen. Taidetyötä yli kulttuurirajojen on voitava laajentaa, eritaustaisille taiteilijoille on voitava tarjota mahdollisuus yhteisiin taideprojekteihin ja esitysten tekemiseen. Lapsille, koululaisille, teinitytöille ja naisille on voitava antaa mahdollisuus osallistua monikulttuurisiin taidetyöpajoihin. Taide on kenttä, jolla todelliset ja potentiaaliset ristiriidat voivat kääntyä voimavaraksi. Se on kenttä, jolla tehokkaimmin ja syvimmin voidaan muovata asenteita ja rakentaa muuttuvaa suomalaista identiteettiä. Myös teatterityön jatkuvuus on syytä turvata. Yleisön kiinnostus nyky-yhteiskuntaa käsitteleviä esityksiä kohtaan on ilmeinen ja Kassandralla on toistaiseksi parhaat edellytykset nostaa kulttuuriseen diversiteettiin liittyvät kysymykset esille ja myös koota kulttuurisesti moninainen esittäjäkunta. Suomi tarvitsee taidetyötä yli kulttuurirajojen.

Kassandra sai loppuvuodesta Jenny ja Antti Wihurin rahastolta tunnustuspalkinnon ja Opetusministeriöltä Suomi-palkinnon, jotka pelastivat taloudellisen tilanteen, antoivat toiminnalle arvovaltaa ja tuottivat kassandralaisille mielihyvää.

Kassandran teatteriesityksiä kävi katsomassa 8 050 ihmistä, taideohjelmia seurasi 8 980 katsojaa, lasten ja nuorten taidetyöpajoissa oli 1 856 ja naisten taidetyöpajoissa 210 osallistujaa. Kassandran toiminta tavoitti kertomusvuonna yhteensä 19 121 henkeä.

Kertomusvuonna Kassandran toimintaa tukivat Helsingin kaupunki, Kassandran Ystävät ry, Opetusministeriö, Suomen Kulttuurirahasto ja Taiteen keskustoimikunta. Taidetyötä tehtiin yhteistyössä Aleksanterin teatterin, Annantalon, asukaspuisto Haruspuiston, asukastalo Ankkurin, kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan, Espoon kulttuuritoimen, Kauniaisten kaupungin, Linnateatterin, Meri-Rastilan ala-asteen, Pihlajamäen aluetyön ja Pihlajiston ala-asteen, Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksen, Vantaan kulttuuripalvelujen ja Vuotalon kanssa.

TEATTERITOIMINTA

Teatteri on kaiken aikaa ollut vahva juonne Kassandran toiminnassa: on järjestetty teatteriseminaareja, koulutusta, tuotettu EU-hankkeen *Monita monikulttuuriset taiteentoimijat* puitteissa pieniä esityksiä ja vuonna 2004 Aleksanterin teatteriin kokoillan esitys *Aina jonkun tytär*. Kertomusvuonna tuotettiin Bengt Ahlforsin ja Ritva Siikalan kirjoittama ja Ritva Siikalan ohjaama *Zambezi*, joka kertoo suomalaisesta pakolaisperheestä Afrikassa.

ZAMBEZI

Zambezi valmistui ensi-iltaansa Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskukseen 8.2. ,Aleksanterin teatteriin 22.2. ja 1.-4.4. esitys vieraili Turun Linnateatterissa. *Zambezin* lavasti Ralf Forsström, valosuunnittelusta vastasi Kalle Aaltonen, äänisuunnittelusta Jan Noponen, koreografiasta Aki Suzuki sekä musiikista Veera Voima, Pape Sarr ja työryhmä yhdessä. Suomalaisperhettä näyttelivät Eija Ahvo, Jenni Bergius, Max Bremer (7.3. saakka), Frank Skog (1.4. lähtien), Viola Pekkanen ja Sanna Stellan, *Zambezin* kansalaisia näyttelivät Maryan Guuleed, Wali Hashi, Pape Sarr, Aki Suzuki, Mateus Tembe ja Fatima Usman. Aleksanterin teatterin ja Stoaan tekninen henkilökunta osallistuivat esityksen valmistamiseen.

Produktion toteuttamiseksi oli edellisenä vuonna tehty yhteistyösopimukset Fortumin, Markprintin, Nokian ja Helsingin Sanomien kanssa sekä haettu ja saatu erillisiä avustuksia. Siitä huolimatta työtä leimasi niukkuus ja osa taiteilijoista joutui tinkimään palkkiostaan.

Esityksen näki keväällä Stoaan, Aleksanterin teatterin ja Linnateatterin näytöksissä kaikkiaan 7792 ihmistä. Nokian sponsorirahan turvin esityksiin pääsi 500 koululaista ilmaiseksi.

Presidentti Tarja Halonen ja Professori Pentti Arajärvi *Zambezin* esityksessä Aleksanterin teatterissa

Arvostelut

Esitys sai lähes kaikissa mediayhteyksissä myönteiset arvostelut, mutta varsinaista julkisuuskynnystä *Zambezi* ei kuitenkaan ylittänyt.

Tarinan sisäinen johdonmukaisuus toimii ja avaa ajatuksia moniin suuntiin. [...] Zambezi näyttää maailman joka on muutoksen tilassa. [...] Kuva näyttää uskottavalta ja yleispätevältä. Outi Lahtinen/ HS

Zambezi är en pjäs med humor och tragik, sprängfylld av nyanserade och träffande iakttagelser om både invandrarna och mottagarlandets befolkning. Tuva Korsström/ HBL

Zambezi oli koko työryhmältä selkeä onnistuminen.[...] Zambezissa kaikki roolit ovat tärkeitä. Näyttelijöistä paistaa aito esiintymisen ilo. [...] Parasta Zambezissa on, että se on paljossa niin kuin elämä itse. Ristiriitoja ei ole selitetty pois, eikä ihmisille aina käy hyvin. Kiitos oivalluksista, kiitos viihtymisestä! Anne Moilanen / Teatteri-lehti

Kun kuoro kajauttaa Kotimaani ompii Suomen afrikkalaisrumpujen säestyksellä, kylmät väritykset vilistävät pitkin selkää ja kurkkuun nousee hankalasti nieltävä pala. Svengaa kuin hirvi! Anna Paju / Kansan Uutiset

Katsojakommentteja saatiin runsaasti sekä sähköpostitse että joiltain henkilöiltä ja koululaisilta myös kirjeitse. Niin sanottua vihapostia ei tällä kertaa tullut eikä kukaan terrorisoinut toimistoa, ei ohjaajaa eikä näyttelijöitä, kuten esityksen *Aina jonkun tytär* yhteydessä tapahtui.

** Syvästi puhutteleva ja samalla hauska. Loistavaa ironiaa ja ennakkoluulojemme terveellistä pölyttelyä.*

** Näyttelijöiden yhteistyö näkyi upeasti. Mahtavaa oli myös se, kun näyttelijät olivat kotoisin eri maista.*

** Kiitos kovasti hauskasta, koskettavasta, mainiosta esityksestä! Huumorin ja komiikan avulla voi saada ihmeitä aikaan, nähdä asiat selkeämmin ja ymmärtää syvemmin! Erityisen ihanaa oli nähdä ei perisuomalaisia näyttelijöitä lavalla, toki kaikki muutkin tekivät mainiota työtä, puhumattakaan tekstistä ja ohjauksesta!*

** Näyttelijät loistivat rooleissa, lavastus oli nerokas*

Z äväyttävä

A iheellinen

M onikansallinen

B aljon tärkeää

E sittävä

Z airaan hyvä

I hana

Zambezilla oli yhteensä 34 esitystä. Esityskauden loputtua lainatut vaatteet ja lainarekvisiitta palautettiin ja osa puvustuksesta ja lavasteista siirrettiin Kassandran kellaritilaan "kaiken varalta". Osa tuhottiin säilytystilojen ahtauden takia. Paine esitysten jatkamiseksi kasvoi kuitenkin niin suureksi, että jo ennen kesää päätettiin kartoittaa lisäesitysten mahdollisuuksia. Kun saatiin tieto, että Helsingin kaupunki on valmis ostamaan henkilökunnalleen kolme esitystä täydellä hinnalla ja kun näyttelijät olivat valmiit sitoutumaan, päätettiin ryhtyä uhkayritykseen ja esittää *Zambezia* keväällä 2009 vielä 10 kertaa Aleksanterin teatterissa. Syksyllä esiintyjien kanssa tehtiin sopimukset ja aloitettiin ryhmämyynti ja markkinointi.

Zambezin ensimmäinen etnoravintola Finnish Fast-Food on avattu.

TEINITYTTÖJEN ESITYKSET

Teinityttöjen erityishankkeen *Nuoret yli rajojen* puitteissa Pinja Hahtola ohjasi kevään työpajaprosessin päätteeksi Pihlajamäessä esityksen *Baittaaks sä mua?*, jossa seitsemän tyttöä esittivät riemullisia kohtauksia koululaisten keskinäisistä paineista. Esitys nähtiin kaksi kertaa Leikkipuisto Maasälvässä ja kerran leikkipuisto Salpausselässä. Kenraaliharjoitus mukaan lukien esityksen näki noin 200 katsojaa ja se herätti suurta kiinnostusta koko alueella.

Ennen uuden esityksensä ensi-iltaa syksyllä ryhmä esiintyi omaishoitajien joulujuhlissa Malmin virkistyskeskuksessa. Tyttöjä jännitti omien sanojensa mukaan "ihan hirveästi", mutta kaikki olivat tyytyväisiä esityksen jälkeen. Varsinainen esityspäivä oli 17.12.08. Esitys nimeltä *Paossa* kertoi suomalaisperheen joulun "pakomatkasta" Intiaan ja siitä välittyi tyttöjen aito innostus ja esiintymisen ilo. Katsomassa oli 36 ihmistä.

Pinja Hahtolan vetämä teinityttöjen draamaryhmä Herttoniemenrannassa esiintyi 13.12. Asukastalo Ankkurissa. Mukana oli kahdeksan somalialaistaustaista tyttöä, joiden esitys sijoittui koulumaailmaan. Katsomossa oli äitejä ja sisaruksia yhteensä 22. Erityisesti näytelmän somalinkieliset repliikit saivat katsomon lähes räjähtämään.

TAIDETYÖPAJAT

Lasten ja nuorten taidetoiminnan tavoitteena on taiteen tekemisen tuottaman mielihyvän ja oivalluksen lisäksi vahvistaa osallistujien identiteettiä, kiinnittää uussuomalaisia lapsia ja nuoria suomalaiseen yhteiskuntaan ja helpottaa heidän kantasuomalaisten lasten yhteistoimintaansa sekä vahvistaa itsetuntoa etnisestä taustasta riippumatta. Lasten ja teinityttöjen työpajoihin osallistui vuonna 2008 yhteensä 1 856 henkilöä.

KOULULAISET JA LAPSET

Kymppikurssit koululuokille

Kymppikurssit toteutetaan viiden viikon jaksoissa, joiden aikana osallistuva koululuokka saa taideopetusta kahden oppitunnin ajan kerran viikossa. Luokanopettajat osallistuvat aktiivisesti taidetyöpajojen toimintaan. Kassandran taideohjaajia on kehoitettu keskustelemaan luokanopettajien kanssa ja opettajien on toivottu integroivan työpajat opetussuunnitelmaan, erityisesti sen kansainvälisyyskasvatusosioon. Cassandra suunnittelee ja hallinnoi työpajakokonaisuudet, jotka yhteistyökumppani ostaa siltä.

Ala-asteikäisille koululaisille järjestettiin kertomusvuonna kymppikursseja yhteistyössä Kulttuurikeskusten Caisa ja Vuotalo sekä Vantaan kulttuuripalveluiden kanssa. Suurin osa kymppikursseista järjestettiin yhteistyössä Caisan kanssa ja sen tiloissa, mutta niitä pidettiin myös Vuotalon, Taidetalo Pessin ja Toteemin tiloissa. Lisäksi Vantaalla järjestettiin yksi kymppikurssi koulun omissa tiloissa. Kymppikurssit olivat maksuttomia helsinkiläisille koululuokille, Vantaalla osallistumismaksu oli 3 €/lapsi ja maksun peri Vantaan kulttuuripalvelut.

Kymppikurssit ovat Kassandran suosituimpia toimintamuotoja. Niitä on järjestetty vuodesta 2003 lähtien ja ne ovat saaneet opettajien parissa hyvän maineen. Helsingin opetusviraston kautta kymppikursseista on lähetetty viesti kaikille Helsingin ala-asteiden opettajille ja ilmoittautuneita luokkia oli kertomusvuonnakin jonoksi asti. Syksyllä 2008 opetusviraston kanssa käytiin neuvotteluja yhteistyökäytäntöjen vakinaistamiseksi pitkällä tähtäimellä.

Pape Sarr, djembe-rumpuja ja lapsia

Vuonna 2008 toiminnassa oli mukana Helsingistä Kulosaaren ala-aste (kolme luokkaa), Meri-Rastilan, Pakilan (kaksi luokkaa), Pelimannin, Puistolan ja Pukinmäen ala-asteet, Torpparinmäen peruskoulu, Töölön, Snellmanin, Herttoniemenrannan ja Vartiokylän ala-asteet, Soinisen koulu sekä Kallahden ja Itäkeskuksen peruskoulut. Vantaalta mukana olivat Tarhapuiston, Uomarinteen, Jokiniemen ja Kaivokselan koulu (kaksi kertaa). Lisäksi myös Kauniaisissa Mäntymäen koulussa järjestettiin ensimmäistä kertaa kaksi kymppikurssia.

Vantaan Kaivokselan koulussa syksyllä 2008 järjestetty kurssi muotoutui konseptista poikkeavaksi: *Tarinoita Afrikan yössä* –kurssille osallistui juhlasalissa koko koulu sekä monia opettajia. Vantaan kulttuuripalvelut antoi hyväksyntänsä poikkeusjärjestelyille sillä ehdolla, että koulu maksaa osallistujamaksun Vantaan kaupungille jokaisen koululaisen osalta. Myös Kauniaisten kurssit oli järjestetty tavalla, joka ei vastannut kymppikurssin ideaa: yhteen kurssiin oli ottanut osaa noin 40 oppilasta, mikä oli sotkenut ohjaajien opetussuunnitelman.

Yhteensä kymppikursseihin osallistui 1025 oppilasta (joista 404 Kaivokselan poikkeuksellisesti järjestetyllä kurssilla ja noin 80 Kauniaisten kymppikursseilla) sekä opettajia ja kouluavustajia.

Yhteistyö Annantalossa

Kaksi Kassandran taiteilijaa ohjasi keväällä 2008 työpareina Annantalon taideopettajien kanssa 5x2-kursseja Annantalon taidekeskuksessa. Työparit olivat tanssinopettaja Sanna Kuusisto ja intialaisen tanssin opettaja Rumpa Podder sekä teatteriohjaaja Nena Stenius ja ilmaisutaidonopettaja Svetlana Turunen. Yhteiset työpajat järjestettiin toista kertaa. Työparit tunsivat toisensa jo edelliseltä vuodelta, jolloin toiminta ensi kertaa käynnistyi, ja yhteistyö sujui hyvin.

RistiinRastiin

Vuonna 2005 aloitettu Kassandran ja Meri-Rastilan ala-asteen yhteistyö sai kertomusvuonna uuden muodon. Viola Pekkanen ohjasi keväällä näytelmän nimeltään *Avaruusprinssin häät* projektissa, johon viiden luokan oppilaat ja opettajat osallistuivat. Musiikkinäytelmällä juhlistettiin koulun päättymistä ja se esitettiin kolme kertaa.

Koululaisten iltapäiväkerho

Vuodelle 2009 suunniteltu kerhotoiminta Meri-Rastilan ala-asteen oppilaille voitiin käynnistää jo joulukuussa 2008, jolloin pidettiin kaksi 120 minuutin kerhokokoukunta. Kerhon rakenteena oli vaihtuvat teemat eli eri kokoontumiskerroilla eri ohjaajat ohjasivat omia taiteenalojaan.

Meri-Rastilan koulu anoi ja sai varat toimintaan Opetushallitukselta, joka kertomusvuonna käynnisti kerhotoiminnan ensimmäistä kertaa.

Vapaa-ajan työpajat

Vuonna 2003 aloitetut työpajat äideille, isille ja alle 7-vuotiaille lapsille jatkuivat koko vuoden sekä kulttuurikeskus Caisassa ja Haruspuistossa että Espoon Kannusillassa. Työpajojen *Afrikkalaisen kulttuurin riemua* ohjaajina toimivat Kassandran kokeneet taiteilijat Pape Sarr ja Fatima Usman. Niissä rummutettiin, tanssittiin ja opeteltiin Afrikan maiden leikkejä ja lauluja ja ne toimivat vertaistukiryhminä suomalaisille äideille, joilla on afrikkalaistaustaisia lapsia. Asukaspuisto Haruspuistossa toimi koko vuoden ajan kaksi ryhmää, toinen 1–3 -vuotiaille ja toinen 4 – 6 -vuotiaille. Myös Caisassa ja Espoossa oli keväällä kaksi ryhmää, syksyksi katsottiin yhden ryhmän riittävän. Työpajoihin osallistui koko vuoden aikana yhteensä 139 äitiä, isää ja alle 7-vuotiasta lasta.

Yhteistyössä Vuotalon kanssa järjestetty sarjakuvatyöpaja *Vauhtia ruuduissa* 10-14-vuotiaille säilytti suosionsa. Mukana on lapsia, jotka ilmoittautuvat työpajaan kaudesta toiseen. Sisilialaissyntyisen sarjakuvataiteilijan tunneilla lapset tutustuivat sarjakuvan perusteisiin ja eri tekniikoihin.

Kokeiluja tytöille

Syksyllä 2008 Espoon Kannusillassa aloitettiin yhteistyössä Espoon kulttuuritoimen ja MLL:n Keski-Espoon yhdistyksen kanssa kurssit *Rummutusta 7-12-vuotiaille* ja *Intialaista tanssia 9-12-vuotiaille* ja *13-15-vuotiaille*. Vain nuorempien tyttöjen ryhmä toteutui, jälkimmäinen lopetettiin osanottajien puuttumisen takia.

Syksyllä Caisassa aloitettu *Afrorytmejä 7-12-vuotiaille tytöille* jouduttiin lopettamaan, koska Caisan määrittämää osallistujien vähimmäismäärää (8) ei saatu kokoon. Työpaja korvattiin kolmannella naisten rumpuryhmällä, jolle oli ilmeistä tilausta.

Lasten avoimiin työpajoihin osallistui vuoden 2008 aikana yhteensä 45 lasta.

Päiväkotipajat

Kassandra on vuodesta 2005 järjestänyt taidetyöpajoja päiväkoteihin nimellä Taidetuokiot pienokaisille. Alussa pajoja tuotettiin yhteistyössä Kallahti - Aurinkolahti -päivähoitoalueen kanssa, vuoden 2006 aikana toiminta laajeni koko Helsingin alueelle ja kiinnostuneita päiväkoteja oli runsaasti. Tilannetta ei muuttanut sekään, että toiminnasta alettiin veloittaa 3 €/lapsi. Syksystä 2007 alkaen taidetyöpajoja pienokaisille on järjestetty myös Espoon päiväkoteihin yhteistyössä Espoon kulttuuripalvelujen kanssa.

Työpajat on toteutettu yhteistyössä päiväkotien henkilökunnan kanssa. Opetus tapahtuu pienryhmissä (enintään 10 lasta/ryhmä) ja lapset osallistuvat työpajaan kerran viikossa viiden viikon ajan, kuten koululaisten kymppikurseillakin.

Keväällä 2008 päiväkotityöpajoja järjestettiin Espoossa Kaitaniityn, Kastevuoren, Kilonpuiston, Laaksoalahden (2), Lintuvaaran ja Mainingin päiväkodeissa. Helsingissä pajoja oli vain kaksi, Päiväkotit Laakavuoreessa ja Tunturissa. Syksyllä Helsingissä oli jälleen vain kaksi taidetuokiota, päiväkotit Tilhessä ja Riikassa. Espoossa taidetuokioita oli syksyllä yhteensä kahdeksan kuudessa eri päiväkodissa, Heiniemen, Niittykummun, Olarin, Pohjois-Tapiolan, Ruusun ja Tuohimäen päiväkodeissa.

Päiväkotipajojen radikaali väheneminen Helsingissä johtui RAY:n hanketuen loppumisesta. Kysyntää oli ja palautteet toteutetuista pajoista olivat kiittäviä. Kertomusvuoden syksyllä

Helsingin sosiaaliviraston kanssa neuvoteltiin toiminnan rahoitus pohjasta tulevaisuudessa ja toiveita tilanteen korjaantumisesta oli.

Vuonna 2008 päiväkotien taidetyöpajoihin osallistui 456 lasta ja lisäksi päiväkotien henkilökuntaa.

Teinityttöryhmän esitys joulukuussa Asukastalo Ankkurissa Herttoniemenrannassa
(Kuva: Pinja Hahtola)

TYTTÖTYÖ

Opetusministeriöltä pyydettiin ja saatiin lupa käyttää vuodeksi 2007 tyttötyöhön myönnettyä avustusta vielä tammi-helmikuussa 2008, koska hanke oli myöhäisen myöntämispäivän takia päässyt käynnistymään vasta 1.4.2007. Edellisenä vuonna kokopäiväisesti toiminut projektikoordinaattori laati työsuhteensa päätteeksi kertomusvuoden alussa hankkeesta laajan raportin, joka toimitettiin Opetusministeriöön.

Pihlajamäen lähiöasemalla järjestettiin tammi-helmikuussa lyhyet helmikoru- ja sarjakuvatyöpajat sekä Tikkurilan Silkinportissa intialaisen tanssin työpaja. Hankkeeseen ei kertomusvuodeksi palkattu kokopäiväistä projektikoordinaattoria, vaan draamatyöpajojen vetäjät vastasivat opetuksen lisäksi myös oman kokonaisuutensa hallinnoinnista.

Pihlajamäen aluetyön kanssa järjestettiin loppukeväästä pitkäkestoinen draamatyöpaja, joka kokoontui kahdesti viikossa kesäkuun alkuun saakka. Ryhmä esitti ohjaajansa johdolla suunnitteleman näytelmän *Baittaaks sä mua?*. Draamatyöpaja jatkui Pihlajiston ala-asteella myös koko syksyn. Lisäksi Herttoniemenrannassa käynnistettiin yhteistyössä Asukastalo Ankkurin kanssa uusi pitkäkestoinen draamatyöpaja, johon osallistui somalialaissyntyisiä tyttöjä.

Meri-Rastilan nuorisotalon kanssa neuvoteltiin keväästä lähtien somalialaistyttöryhmän kanssa aloitettavasta draamatyöpajasta ja kaikki näytti selvältä: mukana oli somalialaistaustainen nuorisotyöntekijä, tyttöryhmä oli koottuna, tarjolla oli tilat ja mukana innostunut nuorisotalon johtaja. Vajaa viikko ennen ensimmäistä kokoontumista Kassandraan tuli tieto, että tyttöjen äidit eivät päästäkään lapsiaan mukaan. Selitystä ei saatu. Tilanteen korjaamiseksi saatiin monen mutkan jälkeen yhteistyössä Vantaan Kulttuuripalvelujen kanssa käynnistetyksi uusi

teatteri-ilmaisun työpaja tytöille Vantaan Mikkolassa. Siellä valmistettu esitys siirtyi myöhästyneestä aloituksesta johtuen vuoden 2009 puolelle.

Draamaryhmien tavoitteita ovat olleet tyttöjen tutustuttaminen teatterin maailmaan kannustavassa ja innostavassa ilmapiirissä, heidän innostamisensa luomaan ja toteuttamaan omannäköinen teatteriesitys sekä heidän sitouttamisensa aktiiviseen ja intensiiviseen työskentelyyn. Haaste on ollut suuri, mutta kertomusvuonna hanke on vihdoin alkanut toimia toivotulla tavalla. Pihlajamäen draamaryhmässä oli mukana kuusi tyttöä, joista pari maahanmuuttajataustaista, Ankkurissa ryhmän muodostivat kahdeksan somalittyttöä ja Vantaan 12-henkinen ryhmä muodostui monista eri kansallisuuksista.

Kaikissa paikoissa jatketaan toimintaa keväällä 2009 ja Pihlajamäen ja Ankkurin draamatyöpajat saavat oheensa myös tanssityöpajat ja Vantaan Mikkolassa työskentelee draamaohjaajan lisäksi useita Kassandran eritaustaisia taiteilijoita.

Osanottajamäärä pajoihin keväällä 2008 oli noin 36 ja syksyllä 29, yhteensä 65. Työpajoissa syntyneet teatteriesitykset on esitelty toimintakertomuksen kohdassa Teatteritoiminta.

NAISTEN TAIDETYÖPAJAT

Naisille tarkoitettuja työpajoja on järjestetty Helsingissä kulttuurikeskus Caisassa ja Espoossa Leppävaarassa monikulttuurisessa toimintakeskus Almassa. Keväällä Caisassa järjestettiin kaksi rumpukurssia ja syksyllä kolme. Niihin osallistui yhteensä 68 naista. Caisassa toteutui myös taidetyöpaja *Tansseja Etelä-Amerikasta* sekä keväällä että syksyllä. Molemmilla kausilla oli kaksi tunnin pituista työpajaa, joihin osallistui kaikkiaan 65 naista. Caisa osti työpajat Kassandralla ja peri osallistujilta pienen osallistumismaksun. Sekä naisten rumpu- että tanssityöpajat ovat säilyneet Kassandran kestoosuusikkaina.

Työpajoja ikääntyville maahanmuuttajanaisille jatkettiin keväällä 2008. Työpajat järjestettiin yhteistyössä Espoon kulttuuritoimen kanssa ja ne pidettiin Leppävaaran monikulttuurisessa toimintakeskus Almassa. Yhteistyökumppanilla oli valmiiksi tiedossa ryhmä kiinnostuneita naisia. Luovaa liikettä -nimisiä työpajoja ohjasi tanssija FM Anna Jussilainen. Toimintaa jatkettiin syksyllä 2008. Osallistujia oli yhteensä noin 20.

Kaiken kaikkiaan naisten taidetyöpajatoimintaan osallistui kertomusvuonna 153 henkilöä.

O PETTAJIEN TÄYDENNYSKOULUTUS

Syksyllä 2008 Vantaalla aloitettiin uutena toimintamuotona opettajille tarkoitettu monikulttuurinen täydennyskoulutus. Se toteutettiin yhteistyössä Vantaan kulttuuripalvelujen kanssa Taidetalo Pessissä ja Taidetalo Toteemissa. Työpajat *Siveltimen salaisuus* olivat 2 x 2 tunnin mittaisia ja ne saivat ylistävää palautetta opettajilta. Loppuvuodesta käynnistettiin neuvottelut sekä Opetusministeriön että Helsingin opetusviraston kanssa opettajien monikulttuurisen täydennyskoulutustoiminnan laajentamisesta ja vakinaistamisesta.

O HJELMAVÄLITYS

Kassandra välitti kertomusvuonna uus- ja kantasuomalaisten taiteilijoiden ohjelmia, luentoja, työpajoja, valokuvanäyttelyä *Naisia maailmalta – sisua Suomeen* sekä monikulttuurisuuskoulutusta yhteensä 72 tapahtumaan. Ohjelmavälityksen työpajoissa oli osanottajia vaihtelevasti 5 – 30 henkeä ja tilaisuuksissa, joissa kassandralaiset esiintyivät tai puhuivat, yleisömäärä vaihteli 16 – 650 henkilön välillä. Yhteensä yleisöä on ollut noin 9000 henkeä.

Ohjelmien kysyntä oli melko tasaista. Tilaajat olivat järjestöjä, yrityksiä, kouluja, seurakuntia ja kunnallisia yksiköitä, kuten kirjastoja ja leikkipuistoja. Kysytyin esiintyvä ryhmä oli Kassandrakuoro, jolla oli vuoden aikana 7 esiintymistä; työpajoista suosituimpia olivat Bollywood-tanssin ja rummutuksen työpajat, joita on kumpaakin välitetty 5 kertaa.

Helsingin yliopiston juhlasalissa pidetyssä American Field Service –järjestön 60-vuotisjuhlassa 4.10. Kassandran osuus oli merkittävä: toiminnanjohtaja Ritva Siikala oli yksi pääpuhujista, minkä lisäksi Kassandrakuoro ja Kassandran tanssijat Pilar Valdivia ja Shama Dikshit esiintyivät Helsingin yliopiston juhlasalissa. Vanhalla Ylioppilastalolla järjestetyssä iltatilaisuudessa koko yleisöä tanssittivat Fatima Usman, Shama Dikshit ja Pilar Valdivia. Juhliin osallistui 490 henkeä. AFS kiitti Kassandraa taitavista esiintyjistä ja onnistuneesta juhlasta tarjoamalla ilmoitustilaa sekä syksyllä 2008 että keväällä 2009 ilmestyvästä AFS- lehdestä.

Edellisenä vuonna Ulkoministeriön hanketuella yhteistyössä Suomen Unifemin ja Helinä Rautavaara -museon kanssa tuotettua valokuvanäyttelyä *Naisia maailmalta – sisua Suomeen* väitettiin vuoden aikana kahdeksaan eri paikkaan Helsingissä, Kemiössä, Salossa ja Vantaalla. Näyttelyssä kävijöitä oli vuoden aikana noin 3 000.

Sydäntalven juhla. Etualalla Bollywood-tanssiryhmä Rumpa Podderin johdolla

TAPAHTUMAT

Kassandra järjesti 15.12.08 Kulttuurikeskus Caisassa *Sydäntalven juhlan*, jossa esiintyivät Bollywood -tanssiryhmä Nartana, Kassandrakuoro ja Zambezin näyttelijä Wali Hashi Stand up –koomikkona. Tilaisuus oli kaikille avoin ja sinne oli vapaa pääsy. Juhla saavutti suuren suosion ja katsomossa oli noin 190 katsojaa.

OHJELMAVÄLITYKSEN ERITYISRYHMÄT

Kassandrakuoro ja Nartana ovat Kassandran ryhmiä, joihin osallistujat valitaan pääsykokeen kautta. Jäsenten edellytetään osallistuvan harjoituksiin säännöllisesti sekä esityksiin korvauksetta. Kuoroon ja tanssiryhmään osallistuminen on maksutonta.

Kassandrakuoro

Kassandrakuoro on Kassandran kauimmin toiminut naisten taideryhmä, sen juuret ulottuvat Teatteri Raivoisien Ruusujen *Taiteen ja tieteen monikulttuurisen tutkimushankkeen Cassandra 2000* puitteissa toteutettuun teatteriesitykseen *Sateenkaari*.

Kuoro kokoontui kertomusvuonna viikoittain Kulttuurikeskus Caisan olohuoneessa entiseen tapaan muusikko Veera Voiman johdolla. Kuorolla on ollut vuoden aikana 7 esiintymistä, jotka kaikki ovat onnistuneet. Kuoroon pyrkijöille järjestettiin keväällä ja syksyllä koelaulutilaisuudet ja kuorossa onkin useita uusia jäseniä, yhteensä 34 jäsentä. Kassandrakuoro esiintyi joulukuussa myös Kassandran omassa *Sydäntalven juhlassa*.

Kassandrakuoro *Sydäntalven juhlassa* 15.12.2008

Nartana

Bollywood -tanssiryhmä Nartana harjoitteli Rumpa Podderin johdolla kertomusvuonna Aleksanterin teatterin Maalaamo -salissa kerran viikossa. Ryhmä on harjaantunut vuoden aikana hyvään esiintymiskuntoon ja sillä oli 6 esiintymistä, joista saatiin hyvää palautetta. Cassandra on hankkinut Nartanan käyttöön 11 klassisen intialaisen tanssin asua (sis. ohjaajan puvun), jotka ryhmän jäsenet ovat lunastaneet käyttönsä panttimaksua vastaan. Lisäksi Cassandra on maksanut puolet tanssijoiden omiksi ostamista Bollywood -tunikoista, joita käytetään myös esiinnyttäessä. Ryhmään pyrkijöille järjestettiin syyskuussa 2008 koetanssitilaisuus. Ryhmässä oli 23 tanssijaa. Nartana esiintyi joulukuussa 2008 myös Kassandran omassa *Sydäntalven juhlassa*.

KASSANDRAN TOIMINNAN PIIRISSÄ

Kassandran toiminta kaikkienensa tavoitti kertomusvuonna 19 121 henkilöä työpajoissa, ohjelmanvälityksen tilaisuuksissa ja teatteriesityksissä.

TYÖPAJAT

Lapset	Osallistujia	Työpajoja
Kymppikurssit Hki, Vantaa, Kauniainen	1025	33
Päiväkodit Hki, Espoo	456	17
Lasten avoimet, Espoo	45	4
Äidit, isät, alle 7-vuotiaat, Hki, Espoo	139	10
RistiinRastiin	100	1
Koululaisten kerhotoiminta	11	2
Annantalo	20	2
Yhteensä	1796	69
Teinitytöt		
Lyhyet työpajat, Hki Vantaa	24	3
Draamatyöpajat Hki, Vantaa	36	4
Yhteensä	60	7
Naiset		
Tanssikurssit	65	4
Rumpukussit	68	5
Ikääntyneiden naisten liikunta	20	2
Kassandrakuoro	34	2
Tanssiryhmä Nartana	23	2
Yhteensä	210	15
Opettajien täydennyskoulutus	25	2
Työpajoissa yhteensä	2091	93

TEATTERIESITYKSET

Aihe	Katsojia / osallistujia
Zambezi	7792
Teinityttöesitykset (2), Pihlajanmäki	236
Teinityttöesitys, Herttoniemi	22
Teatteriesitykset yhteensä	8050

OHJELMANVÄLITYS

Osallistujia yhteensä	8980
------------------------------	-------------

Kassandran toiminta tavoittanut:	19 121 henkilöä
---	------------------------

Kymppikursseihin on osallistunut myös joukko opettajia ja kouluavustajia, päiväkodeissa myös henkilökuntaa.

TIEDOTUS

Kassandra on tiedottanut toiminnastaan sekä medialle että potentiaalisille ohjelmien ostajille, työpajaosallistujille ja teatteriyleisölle. Tiedotusta on hoitanut ensisijaisesti toinen tuottajista osana toimenkuvaansa. Kassandran painotuotteiden ja valokuvien taso on pidetty korkeana, vaikka tiedotukseen ei kokonaisuudessaan ole ollut käytettävissä riittävästi kapasiteettia. Kassandran valokuvaajana on edelleen toiminut Johnny Korkman.

Ulkoinen tiedotus

Perustoiminnasta laadittiin yleisesitteet keväällä ja syksyllä ja niitä levitettiin oman postituksen lisäksi Helsingin kulttuuriasiainkeskuksen postituksen ja oman käsijakelun kautta. Työpajoja markkinoitiin myös mainosjulisteiden, sähköpostin ja kouluihin levitettäviksi lähetettyjen lehtisten avulla. Ajankohtaisista tapahtumista kerrottiin Kassandran uutiskirjeessä ja www-sivuilla. Sähköinen uutiskirje lähetettiin joka kolmas viikko laajalle vastaanottajakunnalle. Keväällä hankittiin "Kuka media" -niminen verkko-ohjelma, josta löytyvät päivitettyinä kattavat tiedot mediatiedotusta varten. Ohjelma vähentää tiedottajan työtä ja nopeuttaa tiedotuksen toteuttamista.

Zambezista tiedotettiin alkuvuonna kaikin keinoin. Esityksestä ilmestyi kertomusvuoden aikana ennakkojuttu Borgåbladetissa, Etelä-Saimaassa, ET-lehdessä, Hufvudstadsbladetissa, Kotiliedessä, Kansan Uutisissa, Kulttuurihaitarissa, Kylänraitissa, Länsi-Uusimaassa, Maailman Kuvassa, Monitorissa, Ny tidissä, Ovi -lehdessä, Savon Sanomissa, Satakunnan kansassa ja Turun Sanomissa. Zambezista oli esittely myös TV1:n Tapahtuma-tv:ssä ja Turku TV:ssä. Radiossa Zambezia käsiteltiin Ylen aikainen ja Kultakuume -ohjelmissa. Esityksestä ilmestyvät arvostelut Helsingin Sanomissa, Turun Sanomissa, Fredposten, Nya Argus sekä Teatteri ja Lattasaari -lehdissä.

Kun päätös keväällä 2009 toteutettavista jatkoesityksistä oli tehty, Zambezia alettiin markkinoida lähettämällä järjestöjen ja yritysten johdolle/henkilöstöpäälliköille/johdon sihteereille henkilökohtainen markkinointikirje. Kirjeet huomattiin ja niiden jälkeen tuli ryhmätilauksia. Syyskuussa jatkettiin tiedotusta tulevan kevään esityksistä ja joulukuussa niistä oli kaksi ilmoitusta Helsingin Sanomissa.

Loka-marraskuussa joukolle yrityksiä ja yhdistyksiä lähetettiin pikkujoulumarkkinointikirje, jossa tarjottiin ohjelmavälityksen esityksiä. Joulukuussa Caisan tiloissa järjestetystä *Sydäntalven juhlasta* tiedotettiin Kassandran www- sivuilla, sähköpostilistoilla sekä Helsingin Sanomien Minne mennä -palstalla kuvallisella menovinkillä.

Kassandran www-sivut oli päätetty jo vuonna 2007 uusia Dreamweaver -ohjelmalla, mutta koska Zope ja Dreamwaver – ohjelmien yhteensovittaminen osoittautui mahdottomaksi, päätettiin käytössä olevista sivuista tehdä uudet Dreamweaver -versiot ja samalla parantaa sivujen käytettävyyttä ja yhdenmukaistaa graafista ilmettä esitteiden kanssa. Sivujen uusi rakenne saatiin suunnitelluksi ja graafikko Mia Kivinen esitteli näytteet uusista sivuista, jotka päätettiin ottaa käyttöön vuoden 2009 alussa.

Sisäinen tiedotus

Kaikille työpajaohjaajille ja ohjelmavälityksen esiintyjille laadittiin kattavat ohjeet, joissa painotetaan työpajojen suunnittelua, suomen kielen käyttöä työkielenä ja sitä, että taiteilijan on tärkeää esitellä sekä itsensä että Kassandra työpajojen ja esiintymisten yhteydessä. Taiteilijoille toimitettiin esitteitä jaettaviksi.

Sisäinen tiedotus hoidettiin lähinnä sähköpostitse. Kaikkien taiteilijoiden kanssa järjestettiin henkilökohtaiset tapaamiset, joissa keskusteltiin heidän osaamisestaan ja toiveistaan. Toimiston sisäinen tiedotus on varmistettu pitämällä toimistokokous kahden viikon välein.

SEURANTA JA KEHITYSTYÖ

Kassandran taidetoiminnan toteutumista ja etenemistä seurattiin työpajakäyntien ja ohjaajilta, osallistujilta, luokanopettajilta, lasten vanhemmilta sekä yhteistyökumppaneilta kerätyin palauttein, joita tutkittiin ja analysoitiin tarkasti. Palautteet kertoivat vakuuttavasti, että työpajat olivat sekä lapsille että aikuisille toiminnallista ja elämyksellistä kansainvälisyyskasvatusta ja että ne jättivät osallistujiin syviä jälkiä.

Työpajaohjaajille järjestettiin koulutustilaisuuksia, joissa tavoitteita ja työtapoja selvennettiin. Työpajojen ohjaajille annettiin tavallaan työkaluja, joiden avulla he pystyvät taideosaamisensa lisäksi mahdollisimman tehokkaasti toteuttamaan taide- ja kansainvälisyyskasvatuksellisia tavoitteita sekä välittämään omaa kulttuurista osaamistaan.

HANKKEET

Kassandra käynnisti hankkeen *MONITAIDE – taiteilijat monesta kulttuurista kohti yrittäjyyttä*. Opetusministeriön Vipuvoimaa-hankekokonaisuudesta haettiin avustusta sekä 30.04.2008 että 30.10.2008. Ensimmäisellä kerralla hallinnoijaksi ehdotettiin Kassandraa, toisella kerralla Helsingin yliopiston Ruralia -instituuttia. Hankkeen tavoitteena oli löytää ja verkostoida Suomessa asuvat uussuomalaiset taiteilijat, ennen kaikkea naiset, päivittää heidän osaamistaan Teatterikorkeakoulun avoimen yliopiston järjestämässä koulutuksessa ja antaa heille osuuskuntakoulutusta Ruralian kursseilla.

Mukana hankkeessa olivat kaiken kaikkiaan Cupore, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Kassandra, Lappeenrannan kaupunginteatteri, Koillis-Suomen taidetoimikunta, Teatterikorkeakoulun avoin yliopisto ja Wasa teater. Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit olivat valmiit osallistumaan kuntarahoitukseen. Joulukuussa saatiin tieto, että hanketta ei hyväksytty, mutta että uusi yritys olisi mahdollinen. Päätettiin kehittää hanketta viranomaisten toiveiden mukaiseksi ja hakea rahoitusta vielä kolmas kerta.

TALOUS

Kassandran taloudellinen pohja on pysynyt epävakaana. Valtion avustuksista saatiin tieto vasta kolmisen kuukautta vuoden alun jälkeen, mikä vaikeutti likviditeettiä. Toimintaa on voitu ajoittain jatkaa vain yksityisten ja Kassandran ystävät ry:n myöntämien lainojen turvin. Avustuksia on haettu lukuisilta säätiöiltä.

Kertomusvuonna Kassandra ry sai yleisavustusta Helsingin kaupungilta 55 000 euroa ja Opetusministeriöltä 45 000 euroa. Opetusministeriöltä saatiin lisäksi 30 000 euroa hankkeeseen *Teatteriprojekti teinityöille* sekä koululaisten monikulttuuriseen taidetyöpajatoimintaan 25 000 euroa ja *Zambezín* esitykseen 10 000 euroa eli yhteensä Opetusministeriö tuki Kassandran toimintaa 110.000 eurolla. Nylands svenska kulturfond myönsi *Zambezín* esitykseen 15 000

euroa. Valtion näyttämötaidoimikunta antoi Ritva Siikalalle ja työryhmälle Zambezin toteuttamiseen 4 000 euroa. Lisäksi Espoon kaupunki myönsi 3 400 euroa päiväkotien monikulttuuriseen taidetyöpajatoimintaan ja Taiteen keskustoimikunta samaan tarkoitukseen 3 000 euroa.

Yhteistyö- ja sponsorointituotot olivat 44 813,51 euroa ja kasvoivat näin ollen edellisvuodesta lähes 12 000 euroa. Ohjelmamyyntin tuotot olivat 27 307,08 euroa. Ohjelmamyyntin osalta tuotot pysyivät samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna.

Opetusministeriön vuonna 2007 takaisin perimän Monita -hankkeen vuosien 2005 ja 2006 kilpailuttamatta jääneiden tv-tuotantokulujen Kassandran osuus, 8 368,30 euroa, joka oli kirjattu vuonna 2007 siirtosaamisiin, on kirjattu kertomusvuonna luottotappioksi. Helsingin hallinto-oikeus ei käsitellyt hallintoriitakannetta, eikä Opetusministeriö muuttanut kantaansa.

Jenni ja Antti Wihurin rahasto myönsi Kassandralla 50 000 euron tunnustuspalkinnon suomalaisen hengen viljelyn hyväksi tehdystä työstä ja Opetusministeriö 30 383 euron Suomi-palkinnon tunnustuksena merkittävästä taiteellisesta työstä. Kassandran Ystävät ry lahjoitti yhteensä 20.010 euroa.

Hallituksen päätöksellä korjattiin palkintojen avulla myös edellisten vuosien alijäämät, jotta oma pääoma ei olisi negatiivinen. Tilivuoden tulos on 17 126,49 euroa ylijäämäinen. Loppuosa palkinnosta on kirjattu taseeseen saatujen ennakkojen tilille vuodelle 2009.

HALLITUS

Hallitukseen ovat vuosikokouksen valitsemina toimintavuonna kuuluneet puheenjohtajana kauppatieteiden maisteri Doris Stockmann, varapuheenjohtajana kulttuuriasiainneuvos emerita Pirkko Rainesalo sekä jäsenenä valtiotieteiden maisteri Yonca Ermutlu, toimitusjohtaja Reima Jokinen, näyttelijä Tiia Louste, päivähoitoalueen päällikkö Irma Marttila, näyttelijä, työpajaohjaaja Viola Pekkanen, toiminnanjohtaja Ritva Siikala, tanssin- ja kulttuuriopettaja, työpajaohjaaja Fatima Usman ja filosofian maisteri, työpajaohjaaja Pilar Valdivia. Hallituksen sihteerinä on toiminut hallinto- ja talouspäällikkö Paula Sams-Nurmentaus. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kahdeksan (8) kertaa. Yhdistyksen tilintarkastajina ovat toimineet HTM-tilintarkastaja Seppo Rautula ja kauppatieteiden maisteri Marita Wahlroos ja varatilintarkastajana Erja Majuri.

HENKILÖSTÖ

Kassandran vakituinen henkilökunta on pysynyt pienenä, mutta toimintaan on osallistunut useita kymmeniä ihmisiä. Keväällä järjestettiin laaja rekrytointitilaisuus, jossa etsittiin taiteilijoita sekä työpajaohjaajiksi että ohjelmavälityksen esityksiin. Henkilökunnan vaihtuvuus on ollut varsin suurta, mihin on osaltaan vaikuttanut se, että Kassandran toiminta kaiken aikaa etsii muotoaan. Vuoden loppupuolella tilanne vaikutti hyvältä, ikään kuin Cassandra olisi saanut uuden alun.

Työpajoja ohjasivat ja ohjelmavälityksen kautta esiintyivät kertomusvuoden aikana seuraavat henkilöt, joiden lähtömaat on mainittu sulkeissa: Bintou Korhonen (Gambia), Fatima Usman (Nigeria), Gabriela Aldana-Kekoni (Chile), Karim Sory (Burkina Faso), Luca Cannavò (Italia), Pape Sarr (Senegal), Peali Mitra (Intia), Pilar Valdivia (Kolumbia), Richmond Ghansah (Suomi/

Ghana), Riitta Kuosa (Suomi), Rumpa Podder (Intia), Shama Dikshit (Intia), Svetlana Turunen (Venäjä), Wayan "Janick" Sutisna (Bali), Viola Pekkanen (Venäjä).

Lisäksi työpajoja ohjasivat: Anna Jussilainen (Suomi), Aulikki Puurtinen (Suomi), Eungyung Kim (Korea), Jenni Bergius (Suomi), Karina Lujan (Suomi/Meksiko), Kenny Riascos (Kolumbia), Lilly Zuluaga (Kolumbia), Liu-Sertti Hong (Kiina), Maritza Bastidas (Venezuela), Marta Golemiac (Puola), Nastaran Nasirzadeh (Iran), Pinja Hahtola (Suomi), Runa Dey (Intia), Sanna Ala-Ojala (Suomi),

Ohjelmanvälityksen kautta esiintyivät ja työpajoja ohjasivat myös: Airi Markkanen (Suomi), Aki Suzuki (Japani), Anna-Maija Rajakangas (Suomi), Archibong Eyo (Kamerun), Ennikki Eze (Suomi), Hannah Wilson (Iso-Britannia), Inkeri Kivimäki (Suomi), Ismaila Sambou (Gambia), Janko Manneh (Gambia), Judith Sodji (Togo), Kirsi Silainen (Suomi), Ritva Siikala (Suomi), Sibone Oroza (Suomi/Bolivia), Sofia Lakopoulos (Suomi/Kreikka), Thais Morell (Brasilia), Veera Voima (Suomi), Wali Hashi (Somalia).

Kassandran toimistossa työskentelivät kuukausipalkkaisina Ritva Siikala (toiminnanjohtaja), Paula Sams-Nurmentaus (hallinto- ja talouspäällikkö), Jana Vamberová (tuottaja/toimistonhoitaja 2.8. asti), Sari Siimes (tuottaja/toimistonhoitaja 28.7. alkaen), Terhi Dahlman (tuottaja/tiedottaja 16.6. asti), Pirta Laaksonen (tuottaja/tiedottaja 11.8. alkaen). Harjoittelijoina työskentelivät Jonna Nummela, Sofia Silfvast ja Sini Välipakka, muissa tehtävissä Adriana Saarialho Monitan projektikoordinaattorina hankkeen loppuun 31.1. asti ja Nina Patanen tyttötyöhankkeen projektikoordinaattori 28.2. asti. Draamatyöpajan tuottajana ja ohjaaja Jenni Bergius tyttöjen teatterihankkeessa ajalla 15.9 - 31.12 ja Pinja Hahtola ajalla 1.9. - 31.12. Abdoulie Sidibeh toimi yhdistyksen siivoojana koko vuoden.

Teatteriesityksessä *Zambezi* esiintyivät Eija Ahvo, Jenni Bergius, Max Bremer, Maryan Guuleed, Wali Hashi, Viola Pekkanen, Pape Sarr, Frank Skog, Sanna Stellan, Aki Suzuki, Mateus Tembe ja Fatima Usman. Taiteellisina suunnittelijoina toimivat Ritva Siikala (ohjaus), Ralf Forsström (lavastus ja pukusuunnittelu) ja Veera Voima (musiikki). Tekstin kirjoittivat Bengt Ahlfors ja Ritva Siikala.

Yhteensä palkkoja ja palkkioita maksettiin 71 henkilölle, joista uussuomalaisia oli 55 %. Lisäksi mukana toiminnassa on ollut alihankkijoita ja talkooväkeä.

Bintou Korhonen ja Pilar Valdivia
ohjelmanumerossa *Guepa hei!*

TOIMITILAT

Toimisto on edelleen sijainnut Museokatu 34:ssä. Koulutustilaisuuksia lukuun ottamatta kaikki muu toiminta on tapahtunut yhteistyökumppaneilta saaduissa tai vuokratuissa tiloissa, mm. Aleksanterin teatterissa, Annantalossa, Asukaspuisto Haruspuistossa, Asukastalo Ankkurissa, kulttuurikeskus Caisassa, kulttuurikeskus Vuotalossa, Kannusillan kulttuuritilassa, Leppävaaran monikulttuurinen toimintakeskus Almassa, Mikkolan nuorisotila Lentävässä Lautasessa, Linnateatterissa, Meri-Rastilan nuorisotalossa ja ala-asteella, Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksessa, Taidetalo Pessissä, Taidetalo Toteemissa, Helsingin ja Vantaan peruskouluissa sekä Helsingin ja Espoon päiväkodeissa.

Kansikuvassa suomalaisperhe saapumassa Zambeziin

Toimintakertomuksen valokuvat (ellei toisin mainita): Johnny Korkman